

**Filozofická fakulta UK
Katedra sociální práce FFUK
Posudek na diplomovou práci**

Autorka: SYLVIE HAMPALOVA :

Název práce : Interkulturní sociální práce na příkladu mongolských klientů pobytového střediska Kostelec n.Orlicí.

Vedoucí diplomové práce: PhDr.Jiřina Šiklová,CSc

Oponentka diplomové práce :Mgr. Marta Miklušáková,

Obhajoba práce dne 8.II.2011

Práci předloženou diplomantkou Sylvii Hampalovou jsem vedla a se zájmem prostudovala, měla k ní připomínky a po jejich zpracování autorkou jsem s prací spokojena a doporučuji ji k obhajobě.Oceňuji ji jako velmi dobrou, případně výbornou.

Autorka si zvolila pro současnost velice závažné téma: práci s cizinci, kteří žádají v této republice o azyl a jejich reflexi činnosti sociálních pracovníků z pobytového střediska v Kostelci nad Ohří. S.Hampalová sama pracovala v azylových zařízeních, tematiku tedy zná nejen z teorie, ale i praxe. Předložená práce má 141 stran, z nichž 35 stran tvoří přílohy, grafy, perfektně napsaný seznam citované i použité literatury, excerpce údajů z internetu, včetně citace některých významných článků, metodiku práce, uvedení dotazníku pro sociální pracovníky v Mongolsku a jejich hodnocení a odlišnosti od našeho, tzv. západního přístupu a podklady pro řízené interview s klienty střediska. Oceňuji i přílohu složenou z fotografií z pobytového střediska, která práci oživuje.

Práce má obsáhlý, výborně zpracovaný úvod a první, převážně teoreticky zaměřené kapitoly, ve kterých autorka výbornou znalost současné odborné literatury. Nejen, že autory cituje, ale s některými polemizuje a konstatuje odlišná pojetí možné integrace. Konstatuji, že S.Hampalová výborně zvládla teorii této tematiky a prokázala, že má o ni dobrý přehled.

Za centrální téma své práce si zvolila přístup žadatelů o azyl z řad těch, kteří jsou v pobytovém středisku, jejich ocenění a očekávání od jednání se sociálními pracovníky, tak odlišnosti v pojetí a očekávání od sociální práce a od sociálních pracovníků, kteří jsou v Mongolsku. Tato koncepce byla velice náročná, ale její výsledky, vzhledem k obtížím zpracování, nejsou tak efektivní. S.Hampalová klade respondentům v obou skupinách otázky, jaké formy považují obě skupiny za vhodné a atraktivní, jaké překážky jsou v užívání a využití této sociální práce a to ze strany klientů i sociálních pracovníků a jak tyto rozdíly v pojetí jsou kulturně determinované. Zodpovědět na takto složité otázky, nebylo v možnostech autorky. Oceňuji ale tento její náročný přístup k tematice. Součástí předložené práce je i přehled, jak se vyvíjela sociální práce v této oblasti v jednotlivých zemích, a jaká je kulturně historická podmíněnost těchto pojetí i změn v posledních letech po rozpadu sovětského bloku. Tato empirická část je poněkud nevyrovnaná, soubor tázaných je omezen a vzhledem ke kulturním i jazykovým bariérám, jen těžko komparovatelný. Považuji tento pokus za výjimečný, odvážný a náročný pro autorku. Oceňuji více, než takto získaná empirická data, obecný rozbor tematiky, autorčiny úvahy a znalosti o sociálním konstruktivismu, rozboru prvků sociální práce jako sociální konstrukce a její kritický přístup k literatuře vztahující se k tomuto tématu. Včetně úvahy o jazyku, jako sociální konstrukci a jeho využití při získávání empirických dat. Její úvaha o podobnostech paternalistického přístupu sociálních pracovníků i státních orgánů k imigrantům

v Mongolsku a v ČSR a vlivu izolace obou těchto zemí je přínosná, ale poněkud zjednodušující. Obě země a práce sociálních pracovníků v Mongolsku a ČSR jsou jen obtížně srovnatelné, neboť migrace do Mongolska probíhá podstatně odlišně, než migrace do této republiky.

Oceňuji postřehy Sylvie Hampalové o evropském individualismu a kontrole emocí, jiné pojetí otevřenosti a intimity při sdělování potíží žadatelů o azyl a odlišném pojetí pospolitosti i významu a skóre femininity a vlivu etnicity na každodenní život. Tyto teoretické otázky jsou dobře zpracované, autorka nejen reprodukuje názory, ale také je komentuje a kriticky hodnotí. Vhodné je, že detailně popisuje i průběh interview, zamýšlí se nad problematikou postavení tlumočnicka a jeho neutrality i možného zkreslení. I proto je přínosem práce spíše metodika, obecné rozbory literatury a diskuse o pojetích, než výsledky autorčina empirického šetření. Správné je zaměření také na popis sociální práce přímo v pobytovém středisku a reflexe těchto postupů klienty. Tyto znalosti by měly být samostatně zpracovány (práce je až příliš obsáhlá) a poskytnuty pracovníkům jak v pobytovém středisku, tak i pracovníkům zabývajícím se integrací cizinců a žadatelů o azyl na našem území. Cenné jsou úvahy i rozbory teorií o možnostech interkulturně zaměřené sociální práce. Bohužel, jejich aplikace na sledovaném vzorku není možná, vzhledem k poměrně malému počtu respondentů a nemožnosti sledovat vliv dalších pracovníků tohoto pobytového střediska.

Práce Sylvie Hampalové splňuje všechny podmínky kladené na diplomové práce. Četla jsem posudek druhé oponentky, pracovnice UNHCR, Mgr. Marty Miklušákové a souhlasím s jejími otázkami kladenými autorce předložené práce.

Datum: 8.II.2011   Navržené ocenění: velmi dobrá nebo výborná   Podpis: